

CZU 025.173:159.9(05)

**DIMENSIUNILE VALORICE ȘI IMPACTUL PUBLICAȚIILOR PERIODICE CU  
PROFIL PSIHOLAGIC ASUPRA FORMĂRII DE CALITATE A VIITORILOR  
PROFESIONIȘTI**

VALUE DIMENSIONS AND THE IMPACT OF PERIODICAL PSYCHOLOGICAL  
PUBLICATIONS ON QUALITY OF TRAINING IN FUTURE PROFESSIONAL  
PSYCHOLOGY

**Angela HĂBĂȘESCU, Valentina VACARCIUC**

**Abstract:** *This study analyzes the collection of periodical publications in the field of psychology in the Scientific Library, which consists of 37 titles of magazines and newspapers (1% of the total quantity of periodical titles in SLUSARB). The importance of the collections given in the formation of future professionals is characterized. It highlights the scientific contribution of USARB academic staff in these publications.*

**Keywords:** *periodical publications, psychology, continuity, collection, scientific contributions*

Cea mai mare valoare în ceea ce privește relevanța și oportunitatea difuzării informației utilizatorilor aparține publicațiilor periodice - ziarelor și revistelor, deoarece informația, publicată în aceste surse, este cea mai dinamică. Utilizatorii Bibliotecii au nevoie de o informare calitativă, completă, exactă și utilă. Cercetătorii universitari trebuie să fie la curent cu informațiile noi apărute în domeniul lor de studiu.

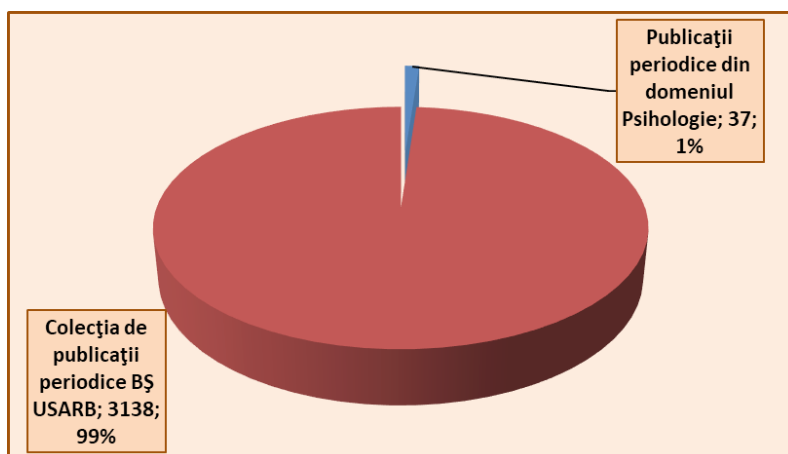
**Obiectul** de studiu în cercetarea dată este colecția publicațiilor periodice din domeniul Psihologie, un segment important pentru studiu și cercetare științifică.

**Scopul** propus în acest studiu este:

- Evaluarea calitativă și cantitativă a colecției de publicații periodice cu profil psihologic;
- Analiza corespunderii colecției date necesităților de informare în domeniul de instruire și cercetare științifică;
- Scoaterea în evidență a celor mai solicitate titluri de publicații periodice din colecție;
- Evidențierea impactului publicațiilor asupra publicului și frecvența citărilor în alte lucrări, stabilirea vizibilității în Internet prin intermediul soft-ului „Publish or Perish”.

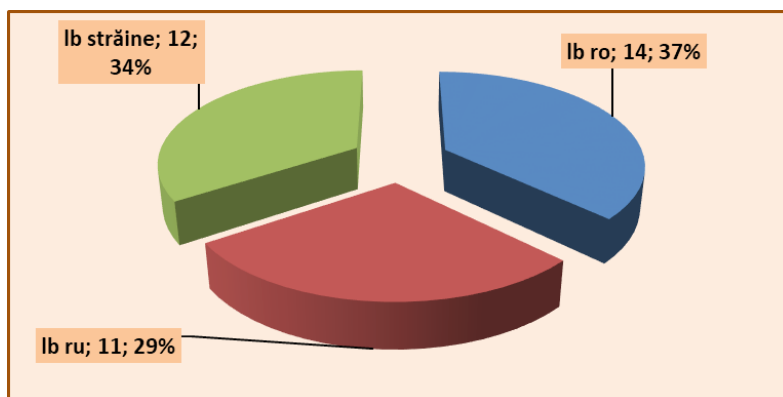
Un rol major în funcționarea procesului didactic îl au colecțiile variate ale Bibliotecii Științifice „Alec Russo” din Bălți, inclusiv și colecția de publicații periodice - un important câmp informațional pentru utilizatori, cu un fond de 163 431 exemplare în 3138 titluri.

Fig. 1 Colecția de publicații periodice al BȘ USARB



Biblioteca Științifică dispune de 37 titluri publicații periodice din domeniul Psihologie, ce constituie 1 % din colecția totală a revistelor și ziarelor achiziționate (fig. 1).

Fig. 2 Titluri de publicații periodice din domeniul Psihologie per limbi



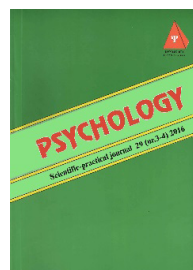
Colecția publicațiilor periodice din domeniul Psihologie este multilingvă, utilizatorilor le sunt propuse pentru consultare documente în limbile română, rusă, engleză și franceză. Conform datelor diagramei de mai sus se detestă predominarea publicațiilor în serie în limba română (37%) (fig. 2).

Publicațiile periodice cu profil psihologic provin din mai multe țări: Moldova (4), România (9), Rusia (10), Franța, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii.

Vom analiza, mai întâi de toate, publicațiile periodice editate în Moldova.

Revista științifico-practică **Psihologie** – este o ediție națională trimestrială, redactor-șef Lucia Savca, dr. în pedagogie, conf. univ., fondator – Asociația psihologilor practicieni din Moldova. În colegiul de redacție se regăsește și

Valentina Pritcan, dr. în psihologie, conf. univ. USARB. În publicație se abordează bazele teoretice și aplicative ale formării profesionale a psihologilor, bazele teoretico-metodologice ale educației, mecanismele și modalitățile impactului psihosocial și mediatic asupra conștiinței de masă. Revista include informații din psihologia aplicată, psihologia dezvoltării, psihologia educației, psihologia clinică, psihocorecție și psihoterapie, cercetări, sondaje, recomandări, sfaturi pentru părinți etc. Prin intermediul ei specialiștii din domeniu se familiarizează cu cercetările științifice și realizările în psihologia autonomă și din alte țări. Revista este prezentă în colecția bibliotecii din anul fondării – anul 2008. În acest serial s-au publicat autori din mai multe țări: Moldova, România, Rusia, Ucraina, Iran etc. Și-au publicat cercetările științifice și cadrele didactice USARB: **Silvia Briceag** (2008), dr. în psihologie, conf. univ., **Galina Petcu** (2008), dr. în pedagogie, conf. univ., **Lilia Nacai** (2008, 2009), magistru în psihologie și pedagogie, lect. univ., **Luminița Secrieru** (2016), dr. în psihologie, lect. sup. Revista științifico-practică *Psihologie* este acreditată și indexată în categoria **C** de către (CNAA) Comisia Națională de Atestare și Acreditare (datele Institutului de Dezvoltare a Societății Informaționale IDSI <http://idsi.md/node/932>). Adresa în Internet: <http://psihologie.key.md/>.



Revista trimestrială **Psihologie, Pedagogie specială, Asistență socială**, fondată în luna noiembrie a anului 2005 de către facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, este o publicație științifică periodică de profil, menită să oglindească rezultatele cercetărilor tinerilor savanți, precum și investigațiile fundamentale și aplicative valoroase din domeniul psihologiei, psihopedagogiei, pedagogiei și asistenței sociale. Activitatea revistei este coordonată de un colegiu de redacție în componența a 16 persoane, cercetătorii de la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău și de la alte instituții de învățământ superior din țară, precum și din România, Ucraina, Republica Belarus și Elveția. Autorii articolelor provin din mai multe țări: Moldova, România, Rusia, Ucraina, Republica Belarus, Italia, Brazilia, Canada, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii. În USARB activează autorii: **Luminița Secrieru** (2010), dr. în psihologie, lect. sup., **Elvira Ciobanu** (2010), magistru în Psihologie judiciară, asistent univ., **Veaceslav Dolgov** (2013), magistru în filologie, lect. superior. Din anul 2009 până în 2016 revista a fost acreditată și indexată în categoria **C**. Publicația este indexată în baza de date Index Copernicus. Din anul 2016 este inclusă în DOAJ (Directorul revistelor cu acces deschis). În colecția BȘ USARB se regăsește din anul 2007. Adresa în Internet: [http://www.upsc.md/new/?page\\_id=952](http://www.upsc.md/new/?page_id=952).



**Revista de pedagogie și psihologie** - publicație lunară șt.-met. a Min. Științei și Învățământului al RM. Red.- șef Ion Bradu. Este o publicație periodică care a suferit transformări de-a lungul anilor de ediție. Din anul 1951 până în 1981 revista este denumită **Внвэцэторул советик**. Începând cu anul 1982 până în 1990 apare ca **Педагогул советик**, între anii 1990 – 1991 – **Pedagogul**. Din luna mai 1991 apare **Revista de pedagogie și psihologie**. Dacă ne referim

la primele publicații ale profesorilor Institutului Pedagogic din Bălți „Alec Russo” inserate în această revistă, găsim articolele semnate de către lectorul superior la catedra Învățământ Primar și Educație Preșcolară **Alexei Corbu**, datând din anul 1957 (1958, 1962, 1975, 1981). Începând cu anul 1968, printre cei mai activi profesori este **Anatolie Ghebos**, doctor în științe psihologice, creator al primului laborator de psihologie experimentală din Moldova (publicații: 1966, 1967, 1970, 1973, 1978). În această revistă se înregistrează publicații semnate de o pleadă de personalități ce activau la Bălți, printre acestea: doctorii în științe pedagogice **Emil Haham** (1970, 1974), **Olga Valaeva** (1973, 1977), **Larisa Zorilo** (1987, 1989), **Svetlana Jurat** (1987), **Lidia Stupacenco** (1975, 1980), **Mihai Șleahțițchi** (1991). Mai târziu se publică dr. hab. în psihologie **Petru Jelescu** (1992) și **Vasile Carazanu** (1992), dr. în științe pedagogice.

Revista este disponibilă în colecția BȘ USARB până în anul 1995.

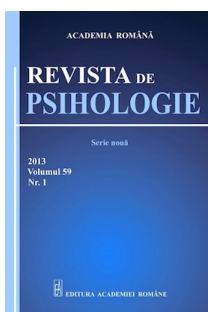
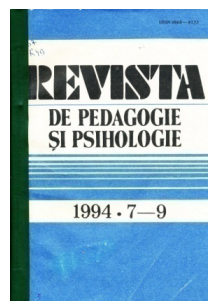
Printre publicațiile periodice din domeniul *Psihologie*, editate în România, cele mai reprezentative sunt:

**Revista de psihologie (Serie nouă)**, fondată de Academia Română în anul 1955, directorul fondator este Mihai Ralea, red.-șef dr. Doina-Ștefana Săucan. Articolele din această revistă scot în evidență relevanța problematicii studiate pentru diferite arii socioculturale. Este una dintre cele mai de prestigiu publicații românești în domeniul psihologiei și științelor sociale. Abordează psihologia generală și psihologia educațională, psihologia dezvoltării și a copilului, psihofiziologia și psihologia muncii etc. În revistă urmărim cercetările științifice ale dr. în psihologie **Larisa Stog** (1998) în anii activării în USARB. Revista este acreditată și indexată în categoria **B+** de către (CNCS) Consiliul Național al Cercetării Științifice din România și este indexată în Index Copernicus Internațional, PsycINFO, ERIH PLUS, EBSCOhost, ROAD, OAJI, NewJour, Google Academic

Plenitudine în colecția Bibliotecii Științifice 100%. Adresa în Internet: <http://revistadepsihologie.ipsihologie.ro/index.php>.

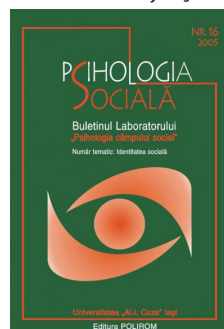
Revista **Psihologia** este prezentă în colecția Bibliotecii anii 1991-2002. Este o publicație trimestrială, editată de Societatea „Știința&tehnica” în colaborare cu Asociația Psihologilor din România și Federația Română de Psihoterapie. Primul red.-șef dr. S. Chelcea, în anul 2002 red.-șef devine Anca Donțu. Sunt abordate subiecte din psihologia vieții sociale, cotidiene, psihologia școlară, socială și cea clinică, autocunoașterea. În acest serial și-au publicat cercetările următoarele cadre didactice USARB: **Larisa Stog** (1994, 1997), dr. în psihologie și **Vasile Carazanu** (1993), dr. în științe pedagogice.

Revista **Psihologia Socială – Buletinul Laboratorului „Psihologia câmpului social”**, fondată în anul 1998, este o revista semestrială editată de Uni-



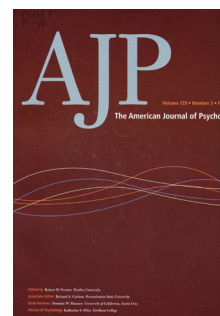
versitatea „Al. I. Cuza” din Iași. Redactor-șef Adrian Neculau, psiholog, inițiator-ul școlii de psihologie socială, profesor emerit al Universității „Al. I. Cuza” din Iași. Consiliul științific al serialului este format din profesorii universitari de la instituțiile de învățământ superior din România, Franța și Italia. Publicația este preocupată de aducerea la zi a cercetărilor și cunoștințelor de psihologie socială, în vederea formării unei perspective asupra realităților contemporane. Ea se adresează, în primul rând, comunității științifice de psihologie socială. Tematica abordată este foarte variată: analiza instituțională, comunicarea socială, dinamica grupului, psihologia maselor și a mediului, psihologia organizațională și socială aplicată etc.

În BȘ USARB sunt prezenți anii 1998-1999, 2001 și 2010.



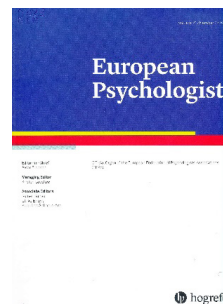
Colaborarea BȘ USARB cu proiectul JDP (Journal Donation Project) a făcut posibilă completarea colecției cu publicații periodice academice în limba engleză din diferite domenii de la cele mai prestigioase edituri ale SUA. Din domeniul psihologiei cele mai reprezentative sunt:

Revista **The American Journal of Psychology** (<http://www.press.uillinois.edu/journals/ajp.html>), fondată în anul 1887 de G. Stanley Hall, dr. în psihologie și filosofie, inițiatorul științei psihologice americane. În serial au fost publicate unele dintre cele mai inovatoare cercetări științifice din domeniul psihologiei, rapoartele cercetărilor originale în psihologia experimentală, prezentări teoretice, analize teoretice și experimentale, comentarii istorice etc. Publicația dată este înregistrată în peste 40 de baze de date internaționale: EBSCO, Scopus; PASCAL etc.



În colecția BȘ USARB sunt prezenți anii 1999 – 2016.

Revista multidisciplinară **European Psychologist** ([www.hogrefe.com/journals/ep](http://www.hogrefe.com/journals/ep)) servește drept vocea psihologiei în Europa, căutând să se integreze în toate specializările în psihologie și pentru a oferi o platformă generală de comunicare și de cooperare între psihologi nu numai din Europa, dar și din întreaga lume. Red.-șef Peter A. Frensch, profesor la Institutul de Psihologie, Berlin, Germania. Colegiul editorial al revistei este format din specialiști din peste 25 de țări: SUA, Franța, Spania, Malta, Turcia, Austria, Polonia, Germania, Suedia etc. Serialul se regăsește în mai multe baze de date internaționale, printre care EBSCO, Scopus și PASCAL. În Bibliotecă - anii 1996 – 2015.



Colecția Bibliotecii Științifice înserează 11 titluri de publicații periodice din domeniul Psihologie din Federația Rusă. Cinci din ele sunt indexate în **categoría B**, (datele Institutului de Cercetare în Învățământul Superior, comisia de evaluare a revistelor științifice din Rusia [http://polit.ru/article/2015/04/08/list\\_journals/](http://polit.ru/article/2015/04/08/list_journals/)): „Вестник Московского университета. Сер. 14 Психология”, „Вопросы психологии”, „Психологический журнал”, „Журнал практического

психолога” și „Мир психологии”.

Revista științifică **Вопросы психологии** este parte din cele mai valoroase publicații în serie, pe care a reușit să le aboneze Biblioteca. Este o revistă care își propune să abordeze în paginile sale următoarele teme generale: dezvoltarea personală, psihologia cuplului și a familiei, psihologia copilului, psihologia clinică și psihoterapia, psihologia personalității. O parte din articole se axează pe rezolvarea problemelor de formare și educare a tinerei generații.



Serialul este fondat în anul 1955 de către Academia de Științe Pedagogice ale Federației Ruse. Până în anul 1977 a fost unica publicație periodică științifică cu profil psihologic din Rusia. Primul colegiu de redacție era format din cele mai recunoscute personalități din domeniul psihologiei: dr-ii în pedagogie A. A. Smirnov, S. L. Rubinștein, Boris Mihailovici Teplov și Alexei Nicolaevici Leontiev, dr. în psihologie. Timp de 45 ani comisia editorială a fost în permanentă schimbare. La moment colegiul de redacție este condus de V. V. Rubțov, directorul Institutului de Psihologie al Academiei de Educație din Rusia.

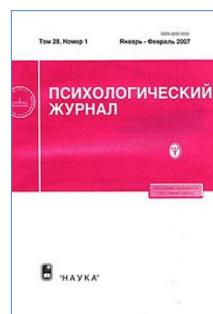
Până în prezent serialul inserează peste 366 de numere, în care se regăsesc și articolele profesorilor universitari bălțeni: **Ana Lebed** (1975), dr. în psihologie, **Aglaida Bolboceanu** (1979, 1983), dr. în psihologie, **Ianina Șaraga** (1988), dr. în psihologie.

Publicația este înregistrată în mai multe baze de date internaționale: Scopus, Social Science Citation Index, Thomson Scientific Master Journal List, care include publicațiile periodice științifice de nivel mondial. Serialul se regăsește în cea mai mare bibliotecă digitală din Rusia a publicațiilor științifice cu capacități extinse de căutare și analiză a informațiilor științifice - eLIBRARY.RU <http://elibrary.ru/>. Biblioteca este integrată cu Indicele Științific de Citare din Rusia - instrumentul public gratuit de măsurare a activității de publicare a cercetătorilor și organizațiilor, un sistem național de informații analitice, acumulând peste 11 milioane de autori ruși ai publicațiilor, precum și informații despre citarea acestor publicații în mai mult de 6 000 de reviste. În această bibliotecă electronică sunt înregistrate 232 de numere ale revistei cu circa 2 000 de articole. Se atestă peste 99 000 de citări.

Plenitudine în colecția Bibliotecii Științifice 100%. Adresa în Internet: <http://www.voppsy.ru/>.

Revista Academiei de Științe din Rusia „**Психологический журнал**”. Red.-șef membrul Academiei A. L. Juravlev. Serialul publică articole cu privire la problemele fundamentale ale psihologiei, bazele metodologice, teoretice și experimentale ale psihologiei, precum și rezultatele studiilor legate de problemele aplicative ale vieții sociale și științifice.

În eLIBRARY.RU sunt inserate 219 numere ale revistei date cu circa 2000 de articole științifice. Se înregistrează peste 59000 citări. Publicația este înregistrată în baza de date SCOPUS. Adresa web: <http://www.ipras.ru/>.



În evaluarea colecției de seriale un criteriu important este impactul revistelor asupra publicului și frecvența citărilor în alte lucrări.

**Tablelul 1.** Unele statistici privind publicațiile periodice din BȘ USARB în lb. rusă indexate în eLIBRARY.ru

N d/r	Titlul revistei	În colecția bibliotecii	N/Ediții	N/Articole	N/Citări	Factor de impact/ Indicele Științific de Citare din Rusia
1.	<b>Психологический журнал:</b> revistă științifică	1980-2008, 2010-2016	219	1926	59006	1,341
2.	<b>Вопросы психологии:</b> revista științifică	1955-2016	232	1971	98792	0,883
3.	<b>Вестник Московского университета. Серия 14: Психология:</b> rev. șt.	1977-1998, 2000-2004, 2010-2011	67	586	11414	0,581
4.	<b>Мир психологии:</b> Revistă științifico-metodică	1998, 2000-2010, 2012-2016	71	1228	12027	0,470
5.	<b>Психология обучения:</b> rev. șt.	2010-2016	195	3241	2023	0,170
6.	<b>Журнал практического психолога:</b> rev. șt.-practică	1997, 2012-2013	33	68	2768	-
7.	<b>Вестник психосоциальной и коррекционно-реабилитационной работы.</b>	1995-2016	22	24	873	-
8.	<b>Школьный психолог.</b> Издательский дом "Первое сентября"	1998-2008, 2010-2016	86	102	1901	-

Indexarea revistelor pe categorii și înregistrarea lor în diferite baze de date internaționale ne demonstrează valoarea majoră a publicațiilor respective

pentru cercetarea științifică în domeniul psihologiei.

Impactul cercetărilor și vizibilitatea în Internet prin Google Scholar îl calculează și Softul „Publish or Perish” <http://publish-or-perish.en.softonic.com/>. Indexul Hirsch caracterizează excelența științifică a publicațiilor, punând în calcul numărul de articole citate în ordinea descrescătoare a acestora.

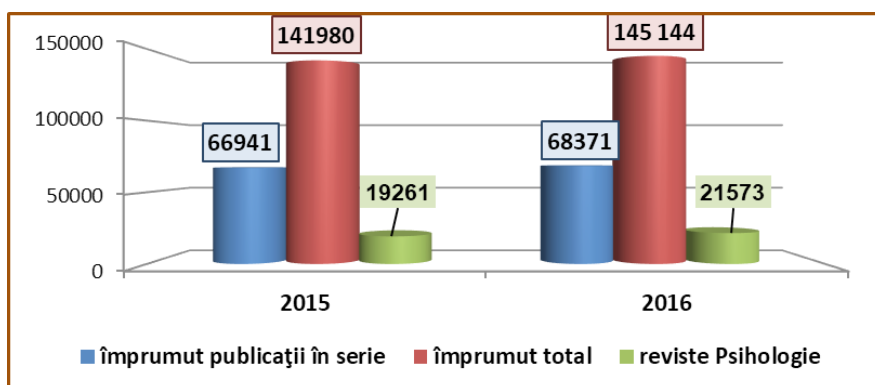
Cele mai înalte indexuri hirș se înregistrează la revistele științifice în limba rusă „Вопросы психологии” și „Психологический журнал” (h – 106, g-index – 160, hi normal – 96, hi-anual – 1,55 și respectiv h – 78, g – 128, hi normal – 74, hi-anual – 2,00). Dintre revistele în limba română cele mai reprezentative sunt:

- „Revista de psihologie (Serie nouă)” – h-index – 7, g-index – 9, hi-normal – 5, hi-anual – 0.06;
- „Psihologia Socială” – Buletinul Laboratorului „Psihologia câmpului social” – h-index – 7, g-index – 10, hi-normal – 6, hi – anual – 0,18;
- rev. șt.-pr. „Psihologie” – h-index – 6, g-index – 9, hi-normal – 5, hi-anual – 0,18.

Din revistele în limbi străine se evidențiază publicația „European Psychologist” cu statisticile următoare: h-index – 75, g-index – 121, hi-normal – 52, hi – anual – 3.00.

Cu apariția noilor cerințe față de procesul de studiu crește semnificativ interesul față de publicațiile periodice. Se introduc noi discipline, neacoperite încă suficient cu manuale și documente metodice. Fapt ce schimbă atitudinea față de seriale, ele devenind principalele izvoare de obținere a informației pentru studiu și cercetare. Acest lucru a influențat și asupra împrumuturilor publicațiilor date, care sunt în creștere. Se urmărește și o creștere a numărului împrumuturilor periodice din domeniul psihologiei. Ele constituie peste 30% din numărul total de împrumuturi publicații în serie. (fig. 3).

**Fig. 3** Dinamica împrumuturilor publicațiilor în serie cu profil psihologic în sală anii 2015-2016



În încheierea cercetării colecției de seriale cu profil psihologic constatăm următoarele:



- Publicațiile periodice științifice reprezintă un suport impotant pentru efectuarea studiilor și cercetărilor;
- Colecția de seriale din domeniul psihologiei corespunde necesităților de informare, instruire și cercetare științifică;
- Cele mai solicitate titluri de publicații periodice din colecția dată sunt revistele: rev. șt.-practică „*Psihologie*”, „*Revista de psihologie (Serie nouă)*”, rev. șt. „*Вопросы психологии*”, rev. „*Психологический журнал*” și rev. șt.-practică „*Школьный психолог*”;
- Indexarea revistelor pe categorii și înregistrarea lor în diferite baze de date internaționale, prezența Indexului Hirsch demonstrează valoarea majoră a publicațiilor respective pentru cercetarea științifică în domeniul psihologiei.
- În pofida numărului mic de titluri, în comparație cu colecția totală de seriale, publicațiile periodice cu profil psihologic constituie un segment important al colecției Bibliotecii și sunt foarte utile în procesul de formare a viitorilor specialiști.

#### **Referințe bibliografice:**

1. BULUȚĂ, Gheorghe. Periodice și cărți. In: *Biblioteca: rev. de bibliologie și șt. Informări*. 2005, nr. 12, pp. 382-383. ISSN 1220-3386.
2. *Contribuții științifice ale profesorilor Facultății Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială*. Bălți, 2006. 234 p. ISBN 978-9975-931-02-1.
3. CRISTIAN, Elena; COSTIUCENCO, Natalia. Colecția de publicații periodice moldovenești – parte a patrimoniului național. In: *Confluente bibliologice: Revista de biblioteconomie și știința informării*. 2011, nr. 3-4, pp. 93-106. ISSN 1857-0232.
4. HĂBĂȘESCU, Angela, DASCAL, Olga. Universul publicațiilor periodice din domeniul pedagogiei în formarea viitorului specialist. In: *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, Ediția a V-a: Materialele Colloquia Professorum din 10 octombrie 2014. Bălți, 2015. pp. 337-345. ISBN 978-9975-50-144-6.
5. POPA, Iulius. Universitatea de Stat „Alecru Russo” din Bălți (1945-2005). Ch.: Grupul Editorial Litera, 2005. 392 p. ISBN 9975-74-923-2.
6. SUSARENCO, Ala. Dezvoltarea colecțiilor bibliotecii universitare: probleme, realizări, proiecte. In: *Magazin bibliologic*. 2001, nr. 3, pp. 63-67. ISSN 1857-1476.